

बं० ४६ टट - घ
माविष्यत् पुराण अनंतव्रतकथा -
माहात्म्यम्
पत्राणि २४

नं० ४६ ट ट - ४

अनंतव्रतकथाभाषात्म्यम्

भविष्यपुराणे

नं० ४६ ट ट - ४ पत्राणि २४

५५९४

५५९४

नं० १४६६८८-६
मविष्यत् पुराणे अनंतव्रतकथा
माहात्म्यम्
पत्राणि २४

४६९८

अनंतब्रतकथा

अथानन्तव्रतं ॥ आराधितामहेन्दुचक्षु
 जाकारासुपपिषु ॥ ततः शुक्लचतुर्द
 श्यामनन्तं पूजयेद्दरि ॥ कृत्वादर्भम
 यञ्जैववारिधानी समन्वितं ॥ पुष्पधू
 पादिभिर्देवमनन्तं फलमाप्नुयात् ॥ अ
 थसंस्मर्यायेनं नमः ॥ इति श्रीसास्त्रिवाचने
 कृत्वाष्टं संस्थ ॥ अतोऽपि दिव्यं वदे
 वतासंपूज्य ॥ तिलकुशजलान्यादा

१

या संकल्पं कुर्यात् ॥ श्रीविष्णोर्त्रिनाथ
 भाद्रमासि शुक्लपक्षे चतुर्दश्या नित्ये
 अमुकगोत्रा श्रीअमुकी देवी ऐहिक
 दारिद्र्यनाशनं पूर्वकान्तकालीन श्री
 विष्णुलोकगमनं कामा अद्यारभ्य
 चतुर्दश वर्षपर्यन्तं भाद्र शुक्ल चतु
 र्दश्यां श्रीमन्नन्नवतु महकरिष्ये
 संकल्पितार्थी इति ॥ ४ ॥ प्रतिष्ठाप्य

अथेत्यादिञ्चीमदननवतप्रतिष्ठां
 हंकारये ॥ इति विशेषः ॥ तत उं
 वृतं मया देवगृहीतं पुरतस्तव निर्वि
 द्वांसिद्धिमाप्नोति प्रसादान्नवकेश
 व ॥ इति पहेत् ॥ ततः संवचनेना
 षट्फलपञ्चनिर्माय ॥ दध्ममेयम
 नन्तं तन्मध्ये स्थापयेत् ॥ ततः उं
 वेतालाञ्चुपिशशाञ्चराक्षोसा

श्वसरीश्वपाः। अपसर्पन्तु ते भूता ये
 भूता विघ्नकारकाः॥ इति आते पान्
 विकीर्य। भूतशुद्धि करान्यासान् कुर्या
 त॥ ततः अर्घ्यस्थापनं॥ कुर्यात्॥ स्व
 वामैत्रिकोणमंडलं कृत्वा। ततः ॐ आ
 रक्षते नमः॥ इति संपूज्य अस्त्राय
 फट इति अर्घ्यपात्रं प्रक्षाल्य तत्र स
 स्थाप्य त्रिभागजलेनापूर्य्य तत्र गंधपु

ष्पाक्षतयवतिलश्वेतसर्षपानदत्वा
 त्रिमर्त्याषट्मण्डलायनमः दशक
 लात्मनेनमः ॥ शंखेऽं सुवर्णमण्ड
 लायदशकलात्मनेनमः ॥ जले
 लं सोममण्डलायशौषकलात्मने
 नमः ॥ ततो गंगे वेति पठित्वा गंगाती
 र्थेभ्यो नमः ॥ इति संपूज्य धुनुमुद्र
 याऽमृती कृत्वा । ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

इत्यधा जप्त्वा तेनोदकेनात्मानं पूजोपक
 रागं वाभ्युक्षेत् पूजयेत् ॥ देहे देहस्तदेवे
 भ्योनमः सक्तकेश्वी अनन्ताय नमः
 ततो लिङ्गे अष्टदलकमले पूजयेत् ॥
 आधारशक्तये नमः ॥ कुस्माय नमः ॥
 अनन्ताय नमः ॥ पृथिव्ये अनन्ताय
 रत्नं द्वापाय नमः ॥ मणिमण्डपाय कल्प
 तरुभ्यो नमः ॥ मणिवेदिकायै नमः ॥

आन्यादिकोरो सुधर्मा यज्ञानाय वैरा
 ग्याय रे अर्घ्याय। प्रासादिदिदुः अर्ध
 म्मायः अज्ञानाय अवेरा ग्याय अने
 अर्घ्याय पञ्चमधे पञ्चाय आनन्दक
 न्दाय प्रकृतिमयपुंकां पात्रेभ्यो विका
 रुमय केशवेभ्यो नमः सत्वाय नमः ॥ ज
 लंतमसे आत्मने पं परमात्मने स्त्रीज्ञा
 नात्मने नमः प्रागादष्टदलेषु ॥ विमला

४

ये उत्कर्षि न्यो ज्ञानाये क्रियाये योगाये
प्रहो सत्याये इशानाये अनुदहाये ।
नमो भगवते वासुदेवाय सर्वात्मनो
गधीवात्मनः ॥ ततो देव्यायेत ॥
शुद्धस्फटिकसंकाशपीतनिर्मल
वाससं । शंखचक्रगदापद्मधरं देवि च
तुमुजं योगनिद्रान्वितं शेषनागाप
रिशुभ्रं अलंकारैः सभायुक्तं मुकु

पां गादादिभिः भुजसप्तफलायुक्तनारदा
 द्यैश्वर्यसंस्तुतं ॥ इति ध्यात्वा स्वसिरसि पु
 ष्पंदत्वाः पुनर्ध्यात्वा अष्टदलकमलम
 ध्ये आवाहयेत् ॥ ॐ ऐह्यो हपातालर्ध
 रासारन्ननागांगनाकिन्नरायमानम
 ते कल्पितां गृहानपूजासांनिध्यम
 स्मिन् कुरु देवदेव ॥ लं दीरो दधौ महा
 भागसंख्यावस्थितविग्रह ॥ अत्र त्वां

५

पूजयिष्यामि सन्निधीभवकेशव ॥ श्रीम
 दनेन इहा गच्छ २ इहतिष्ठ २ इह सन्निहि
 तो भव इह सन्निस्तो भव मम पूजां गृहा
 न् अत्राधिष्ठानं कुरु इत्यावाच्य लं अ
 नन्त संसारमहा समुद्रमग्नानममन
 अरवा सुदेव अनन्तरूपी विनियो यय
 स्व अनन्तरूप पनमो नमस्ते ॥ इदं स्तौ
 यं अनन्ताय नमः ॥ त्वं विश्वरूपी भगव

नृपातालनि लयप्रभो त्रिलोक्यनाथवि
ष्वात्मनविस्वप्राण नमोऽस्तुते ॥ एतत्
पाद्यं अनन्ताय नमः ॥ भगवन् त्वं सुर
श्रेष्ठ लोकांशुग्रहकारक ॥ ज्ञाहि मां
कर्मजा कान्तविस्वव्यापी त्रिमोस्तु
ते ॥ इदमर्घ्यं नमस्ते विस्वनाथाय
जटाशुकुटधारिणे ॥ विश्वं भरजगन्ना

थनाशयननमोऽस्तुते ॥ इदमावम
नीयं ॥ त्वं लोकसाक्षात् भगवन्लो
कां पारिपालकं गृहान् गान्त्रले
पानिचन्दनागुरुयोगतः ॥ एषांधः
नमस्ते भगवन्विष्णो नमस्ते दितिवा
रकं गृहान् पुष्पं वरद इप्सितार्थं व
देहि मे इदं पुष्पं ॥ त्वं विष्णुस्तथा
वत्सा शिवो जगतां पतिः ॥ सर्वपुष्प

नृपो माहात्म्यं परमेश्वर इदं माहात्म्यं
 धूपो यं देवदेशं संखचक्रगदाधरः अच्यु-
 तं भगो विन्दुत्स्यतां मधुसूदन एष
 धूपः ॥ भगवन् देवदेवेश शंखचक्र-
 गदाधर भक्तियुक्तस्य मादरदीपो यं
 प्रतिगृह्यते । एष दीपः ॥ देवदेव न-
 मस्ते स्तुत्राहि मां भवसागरा तथैव
 सूत्रं निदं शुभं गृहात्तु रुषोत्तम

इदं यज्ञोपवीतं । नारायणनमस्तस्मिन्
लोकांनुग्रहकारकजलशय्यागतोदि
वृत्राहिमां पुरुषोत्तम । इदं वस्त्रं ॥ दे
वदेव जगन्नाथ परेश पुरुषोत्तम यथो
पनीतं भगवैवेद्यं प्रतिगृह्यतां इदम
प्रपादिनैवेद्यं । जगदात्मादनकरं
चतुर्दशफलान्वितं चतुर्दश्यां महाया

गिनमैवेद्यं प्रतिगृह्यतां ॥ इदं चतुर्दश फल
 लान्नितनैवेद्य ॥ देवदेव जगन्नाथ प
 रेश पुरुषोत्तम ॥ गृह्णाण च मनीषं हि
 जलंगन्धसुवासितं इदं पुनराचमनी
 यं । ताम्बूलनागदुष्प्रापनामलोके
 नराक्षितकपर्परादिसमायुक्तगृह्यतां
 मधुसुदन इदं ताम्बूलं ॥ ततः चतुर्द

शश्वं चतुर्दशग्रंथि संपुक्तं डोरकं चन्द
 न चर्चितं कृत्वा संपूज्य अनन्त संसार
 महा समुद्रमग्नान समन्युद्धर वासु
 देव । अनन्तरूपी विनिषोर्जयस्व अन
 न्तरूपाय नमो नमस्ते इति वाहो वधू
 यात् ॥ यद्विपु रात न डोरकमस्ति तत्तु सम
 प्येत् ॥ इदं पुरातनं सूत्रं वदितं च
 तवा ज्ञेया समर्पयाम्यहं सर्वं चतुर्द

श्वा नमोस्तुते ॥ इति सप्तम्या नो देवता
 पूजयेत् ॥ आदित्याय ग्रहाय नमः
 एवं सोमाय मंगलाय बुधाय बृहस्प
 ते ये शुक्राय शनिश्चराय राहवे केतवे
 नमः ॥ पद्माय बहिः इन्द्राय लोकपा
 लाय नमः ॥ एवं अग्नये यम्याय निर्र
 तये वरुणाय वायवे कुबेराय ईशाना
 य ब्रह्मणे अनन्ताय लोकपालाय

नमः॥ वासुदेवाय प्रत्युन्नाय अनिरुद्ध
 पू शान्ताय श्रियै रन्ध्रे सरस्वत्यै गण्डा
 य नमः॥ दक्षिणेशं खनिधाय वामे पद्म
 निधाय वज्राय शक्त्याय खड्गाय दण्डाय
 अंकुशाय पद्माय शलाय शशाय पाद
 शाय अनन्तादिनागभ्यो वासुकादि
 सार्वभ्यो समस्तदेवभ्यो समस्तदेवीभ्यो

नमः इन्द्रः सुरपतिः श्रेष्ठो वज्रहस्तो
 महाबलः ॥ शतयज्ञाधिपो देवसस्मै नि
 त्यं नमो नमः ॥ गंधपुष्पे इन्द्राय नमः ततः
 पुणमेत ॥ मंत्रहीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं
 सुरेश्वरः ॥ यत्पूजितं मयान ननु परिपूर्णं
 दत्तमे ॥ अनन्तसंसारमहासमुद्रमग्ना
 नसमम्युद्धरवा सुद्वयनन्तरूपी विनि
 योजयस्व अनन्तरूपाय नमो नमस्ते ॥

१०

अनन्तसंसारविलोढनायै सर्वान्ते सर्वसु
 खप्रदयत्रैलोक्यनाथाय सुरेश्वराय नमः
 मत्ते देवदेवेश प्रशान्ते त्वयि केशव सर्व
 त्तरस्य पूजेयं सम्पूर्णं कृतमम प्रभो इति
 प्रणमेत् ॥ शक्त्येव निस्थापनं कृत्वा
 यथा शक्तिं जुहुयात् ॥ **अथ कथा** ॥ नारा
 यणं नमस्कृत्य इत्यादि । भविष्योत्तरे क
 लंपनिपुष्टिष्ठिर उवाच ॥ ब्रूते न केन दे

वेशमुच्यतेभवसागरात्॥ तमेकथयतत्वेन
 अनुग्राह्योह्यहं यदि ॥ श्रीकृष्ण उवाच ॥ प्र
 ख्यन्तवन्तराजन्सर्वपापहरं नृनां ॥ सर्वका
 मप्रदं नृनां नारीनां च पुष्पिष्ठिर ॥ शुक्ल
 पद्मे चतुर्दशं मासि भाद्रपदे तथा ॥ वृत्तानु
 ष्ठानमात्रेण सर्वान कामान्वाप्नुयात् ॥
 पुष्पिष्ठिर उवाच ॥ केन चादौ प्राधीतं म
 त्येकेन प्रकाशितं ॥ एतत्सर्वं सुवीक्ष्य

११

बुधनंतव्रतं हरे ॥ श्री कृष्ण उवाच ॥
आसीत् त्रेतायुगे विप्रः सुमनः श्रेष्ठने
ष्ठिकम् ॥ सुप्रतिष्ठस्तपोनिष्ठो वशिष्ठस्य
कुलोद्भवः ॥ तद्धर्मचारिणी चासीद् दीक्षा
दत्ताभ्रगोः सुता ॥ तस्यां शीला समुत्पन्ना
कन्या वन्द्यकलोपमा ॥ वदमाना मुमु
दंगी कुरंगसावकेक्षणा ॥ वभ्रुवप्रीत
ये मातुः सापितुश्चारुहासिनी ॥ सुरूपा

12 सुदतीशीलाशुसीलासुमनोहरा॥ पितृभक्ता
 पराकन्याधन्यामान्याचयोषितां॥ शो
 भनं कुरुते नित्यं कुर्यात्पांगनमंडलं॥
 शंखपद्मादिभिः शिल्पैरनल्पैः सुमनो
 हरेः॥ ततः कालवशाद्दीक्षातन्माताका
 लपीडिता॥ अन्तर्दाहज्वराक्रान्तासाग
 तालोकमुत्तमं॥ पारलौकिकमेतस्या
 : कृत्वा सांवत्सरं मुनिः॥ स्वशाखानुग १२

तेर्मन्त्रैः सपयेमेस कर्कशां ॥ विवाहानुत्त
 रं सातुरुष्टाष्टकलहप्रिया ॥ न देवे
 नगुरो भक्त्या न शक्ता तिथि पूजने ॥ न
 सुखाय न धर्माय नायत्ता गृह कर्म्मणि
 समन्वय भूवमुने सस्य कर्कसाया परिग्र
 हः ॥ एकदा दुहितुर्वक्षः प्रेक्ष सुश्री क
 मुत्तमं ॥ सुमन्तश्चिन्तयामास मुनिश्च
 षट्मंवरं ॥ सुमन्तश्चिन्तयामास मुनि

13
 मन्येयामातरं कर्तुं नूनमस्मत्कुलोचितं ॥
 रूपद्विगुणसम्पन्नकौटिल्यगुणशालि
 ने ॥ आत्मदुन्येष्वपरेष्वापि समालो
 च्य महामुनिः ॥ यददौ तस्मै विवाहेन
 कन्यारत्नं विधानतः ॥ यदा संप्रेसिता
 नेतुं संप्रदानोचितं वसु ॥ तदा वाल्या
 तु मारुतया कर्कशया बहु ॥ गृहघा
 रं दृढं वधा वधालंकारपेटिका ॥ को

93

धाविष्ठास्तथातुष्टासमिष्टाभवनोदरे ।
 आसनं सप्तनं वेनुं धान्यं मल्पञ्चकां
 चनं ॥ यच्चास्त्रिलेवितं प्राप्नोति तत्र समु
 निद्ध्यौ ॥ अथ वेदीगतं स्वेरं समभ्यर्च्य
 हुतासनं ॥ आसिषं प्रतिजग्राह जामा
 तासिराशान्नं ॥ एवं वैवाहिके वृत्ते
 सांगे मंगलकर्मणि ॥ भुञ्जीते दम्प
 तीतौ च मिष्टमन्नं सुधोषमं ॥ स्वर्गस्त्री

14
 मिर्यथा दृष्टा पुरा शक्तिकेशवी ॥ सा
 नारी भिक्षुया दृष्टा संविष्टा भर्तुरन्तिके ॥
 श्रीविश्वश्रीपते सस्यगौरीगौरीपतेरिक्ता ॥
 दुर्लभा वल्लभा वासी तपेयसी श्रेय
 सीपरा ॥ अथास्वेरं समा रुह्य गो जा
 नं जानुमुत्तमं ॥ शीलायाः सहितं च
 लितः प्रातः स्वाश्रमं प्रति ॥ नौ जानौ द
 म्यती श्रानौ सन्धेते मध्यवासे ॥ अप

१४

ययतां नदीं दिव्यां नलिनीं पुलिनो ज्वलां ॥
 साशीला तत्तर्कै पश्य द्युपूजां शुभोभनं ॥
 अवावृतीतुतां दृष्ट्वा पुलकांकित विग्रहा
 शुभोभने सरित्तीरे नीरे श्रोतसि निम्भले ॥
 कर्म मध्याह्निकं कर्तुं युज्यते तत्र संशयः ॥
 इत्युवाच मुशीला सा स्वामिर्न विनयान्वि
 ता ॥ तदा कथा दवधार्या यमुनिः स्नान
 परो भवत ॥ सा ततः श्रद्धया युक्तमयो

महाभ
 नै

पितामत्रिकं ययौ । तत्र विप्रादिभिर्वर्णैः सार
 वं प्रतमुत्तमं ॥ रत्नवस्त्रधराभिश्च वस्त्रं
 मिः स्त्राभिरेव च ॥ मण्डलं कुरुते काचि
 त्प्रजारंभं सुसोमनं ॥ पूजां करोति का
 चिन्नुचन्दनागरुकुंकुमैः ॥ काचिह्वा
 नपरा नारी जपस्तुतिपरापरा ॥ श्रीक
 ण्ठश्चारितं काचित् सुगीतं गीतमुत्तमं ॥ १५
 सादरास्तत्र गायन्ति दिव्यरूपधरास्त्रियः ॥

एवं बहुविधं दृष्ट्वा स्त्रीणां दिव्यं सुवेष्टितं ॥
तासां मुक्तवती शीला कश्यपेदं किमिदं
वर्त ॥ कीविधिः किं फलं चास्य कथय
स्ववरस्त्रियः ॥ स्त्रिय उचुः ॥ सर्वकाम
प्रदं शीले वर्तं त्रैलोक्यविश्रुतं ॥ दिस
पूर्वत्सरे पूर्णं दत्ते शक्रमहोत्सवे ॥ कु
प्यात् शुक्लवतुर्दृश्यां भवश्रयं भूतिवृ
द्धये ॥ वर्तसवासरसर्वयुक्ताला

16
 निरामिषं ॥ निशावसानसमये स्नानं कृ-
 त्वा तथा दत्ते ॥ धृत्वा च वाससी धौ ते सुपूते
 नान्तरालम् ॥ प्रपूजयेदनन्ताख्यं फ-
 लराजि विराजितं ॥ वध्वा मुंडारकं हस्ते श्र-
 त्वा चैवं मिथः कथाः ॥ देवंप्रदक्षिणी कृ-
 त्य नमस्कृत्य विसर्जयेत् ॥ यवगोधूम-
 शालीनां चूर्णमन्यतमस्य च ॥ प्रस्थस्या-
 र्द्धप्रदद्याच्चेदक्षिणां च द्विजातये । त

ततस्तयवचूणेन कृत्वा पूषं धृता द्वितं ॥
 भक्षयेदत्वा ध्यात्वा नक्तं मुखान्मुजा ॥
 पौशाणिकमनुष्ठेयमेतच्च कथितं मया ॥
 सर्वकामप्रदं शीलं व्रतं त्रैलोक्यविष्णु
 तं ॥ गंधपुष्पादिकं किञ्चित्तस्मै ताभि
 प्रकल्पितं ॥ तेन गंधादिनाभ्यर्च्य भक्त्या
 नक्तं सुरोत्तमं ॥ सुडोरकं करैर्बध्वा बध्वा

ॐ शिरसापतिं ॥ साययोयान्मास्तु न
बोधाभर्तु रत्तिकं ॥ पश्चिर्वादेनैवमु
नेस्तस्याथवांधवाः ॥ उत्सवं परमंचक्र
वीर्घचक्रं नो रर्थं ॥ गीतस्यानुगतं वा
घं नृत्यं वाद्यगतं तथा ॥ अथ तत्रोत्तमा
शीलाव्रतंचक्रैयथाविधिः ॥ विभूतिर्वि १७
पत्नीप्राप्ताव्रतस्य करणादपि ॥ एक

दामुनिना दृष्टा पृष्टा सौ पार कान्तिके
शुद्धवर्त्मनि सौ वर्णं कस्येदं किमिदं व
तं ॥ जगद्गुरोरनं सौ स्युता त्वं स्रज
जोस्कं ॥ भक्त्या मया मुनि श्रेष्ठ वा
उवद्व विधानतः ॥ श्रुत्वा नन्ता त्वं
माक्षिप्य विरुद्धवचसा हरि ॥ वा
उवद्व समाकृष्य क्षिप्य वा म्भीवको
परि ॥ हा हा को रततः कृत्वा कष्टं

कृत्वामहतरं ॥ क्षीरेनासिच्यत त
 सूत्रं पुनर्वर्द्धा मुञ्जे स्तं ॥ विचिन्त
 येत ॥ न कर्तुं कापि केनापि हा
 लिकेनापि केचन यत्कृतं दारणं
 कर्म स्वामिना क्षुद्रबुद्धिना ॥
 अगन्ताक्षोपदोषेण मुने सस्यदि
 नान्तरे विभूतिविपुला नृणां वि
 नष्टा शुद्धचेतना ॥ किं वाच्यं

जलमेमंस्थलदग्धंचवक्रिना ॥ ज्ञाति
नावलिनानीतं वौरेना ॥ पहतं किपत
मेषमेषीसहस्राणि दासदासीशत
निव ॥ गोमहिष्यादिकं सर्वं न व्याप्य
द्याग्दहगतं ॥ दीनकौपीनवसनो
निराहारः कुशोदरः ॥ भ्रमति क्षी
पमानो सौ कृष्णपक्षे यथा मसी ॥

१
एकदा दुःखितो विप्रः स्वभार्यां प्रत्युवा-
च हः ॥ कथमेतन्महद्देव्यसा ॥ कस्मि-
न्मुपागतं ॥ केन वेता दृशी लक्ष्मी-
रुद्धौ ये वगता मम ॥ यदि जानासि
चाविति कारणं कथयस्व मे ॥ सा कां-
क्षवचनं भर्तुः श्रुत्वा सीलावदत्त-
दा ॥ नूनं त्वहि स्वदोषेण प्रापृवां ॥ १८

स्तुविषदशां॥ कठोरघोरदंभोलिपा
तेनैवपीडितः॥ अनन्तंकुत्रपश्यामी
त्युकेविभ्रामकाननं॥ निराहारव
तंकुर्वनाविष्टोऽन्नीमानुकीर्तयन्
ततोवुजनददर्शाग्निचूतवृक्षसफ
लान्वितं॥ फलंतस्यनकेनापिमा
शिमात्रेताभुज्यते॥ तमप्रचरेया

नतोदष्टः किंच तपादप ॥ तेनोक्तं
 तवद्वेन नानतो वीक्षितो मया ॥ ततो
 वजन किन्दूरे अवन्तो गगंददर्शह ॥
 तामपष्टत्वेनानतोदष्टः किंगोरनि
 दिते ॥ प्रत्युवाच ततः सागौ नानतो
 वीक्षितो मया ॥ ततो वजनददशाग्रे र
 म्यं प्रस्करिणी दयं ॥ तेन पष्टत्वेन

२०

म्यां किंचानन्नो ननु वीक्षितः ताते उच्यते
 तुः पुष्करिण्यो एषान्नतः प्रोक्षितो
 मया ॥ ततो वृजन् ददशाग्ने वृषं
 र्दभकुंजरं ॥ तान प्रष्टुदन्नतः किं
 पुष्पाभिरभिवीक्षितः ॥ नान्नो
 वीक्षितोऽस्माभिरिक्तुः पुनर्यथो
 विप्रसाद पुनर्विप्रो ह्यहान्नतः
 थो वदन ॥ श्रीमन्नथपरिग्राहि

21
 वृवनसंमूर्धितो द्विजः ॥ तं मुनिप-
 तितं दृष्ट्वा देवः कसुनयान्वितः ॥
 ततो ननः कृपाविष्टा ब्रह्मवा-
 स्मिण रूपधृक् ॥ बाहौ गृहीत्वा
 स्वपुरीं प्रावेशय दृष्ट्वा द्विजं ॥ त-
 त्वात्वा ददर्श यत्कोटिलम्बः स्व-
 स्थमानसः ॥ शंखचक्रादिसंयु-
 क्तं मननं पीतवासशं ॥ ततः पपा

२१०

मेदिन्यां अष्टांगं सुरातो द्विजः पापा
हं पापकर्माहं पापात्मा पापसंभवः
आहिमां पुण्डरीकाक्षं सर्वपापहरो
भव ॥ अथ मे सफलं जन्म जीवितं
चेत्तु जीवितं ॥ यत्तस्मां द्विपुण्येन
शिरो मे भ्रमरायितं ॥ तत्तत्कृतान
न देवो सिद्धौ तस्मै वरत्रयं । दारिद्र्य

नाशंसन्तानविष्णुलोकंतथाक्षयं॥ततो
दृष्टः सकौण्डिन्यः प्रपृच्छानन्तभी
श्वरं॥देवचूतादयोदृष्टमयाकेतेव
तावने॥अननूतवाच॥आशीतक
श्चित्द्विजोविद्वान्पुरापाटतिपुत्रके
आमन्त्रेभ्यः स्वशिष्येभ्योविद्यां न
दादसूयया॥तेनमात्सर्यदोषेण

२२

विप्रोसौ च ततांगतः तिष्ठत्वा येन वै
दत्ताभूमि विप्रदिजाये ॥ तेनासौ
दानदोषेण चरन्ती सौ रभ्रद्वने । अथ
मूर्तिजितवित्तेन तच्च पुष्करणीयं
यं ॥ गवांसुधेदः प्राप्ता रषभलं
दिजोत्तम ॥ खरः क्रोधिमयो जा
ता हस्तियौ सौ सदा मदः । वृद्धां

२३
 ब्राह्मणो न त्तो गृह संस्थान संगतः
 स पृष्ठ स्वस्तिते भूयात् पाथि विप्रुत
 था गृहे ॥ अनन्त वेरदाने नू पूर्ववत्
 श्रीसमन्वितः ॥ यावज्जीवमुसौ विप्रः
 शीलया सह धर्मवित् ॥ चक्रे बुतम
 नूतस्य अक्षया पर्यादत ॥ समुक्ता
 विपुलान् भोगान् पुत्रानुत्पाद्य धा २३
 र्मिकान् ॥ अन्ते पूर्वस्रलोकं ययो

विलुपसादतः॥ ततः प्रभृतिकोऽपि
ल्यावुतं लोके प्रकशिकं॥ यत्न
त्वा सर्वपापेभ्यो मुच्यते मानवो भु
वि॥ धनधान्या ईसंपन्नः पुत्रपौ
त्रादिसंपुतः॥ भुक्ताषु विपुला न
भोगान् भुङ्क्ते विलुपु रं व्रजेत॥ सं
सारसागरं मपरमि सच्चतुं
वांछन्ति ये कुरुकुलोत्सुक्

सत्वाः॥तेपूजयन्नुभूवनेसमनन्ता
 देवंवघ्नन्तुदक्षिणकरेदृढडोरकं
 ते॥येष्मन्तिकथां दिव्यां वासुदे
 वमुखोऽतां॥विभूयसर्वपापानि
 विष्णुलोकं व्रजन्ति ते॥ इति भावि
 ष्यपराणोऽनन्तव्रतकथा समा
 प्ते॥ नमो ब्रह्मण्यदेवाय गोब्राह्म

२४